

Little Voices

Pequeñas Voces

Opdrachtenblad

Regie: Jairo Eduardo Carrillo
Jaar: 2010
Duur: 77 minuten
Website: www.pequeñasvoces.com

Leerdoelen

1. Je kent de globale politieke geschiedenis van Colombia.
2. Je kent de verschillende groeperingen die in Colombia strijden en je kunt benoemen waarom ze vechten.
3. Je kunt uitleggen wat ontheemding betekent voor kinderen.
4. Je kent enkele belangrijke rechten van het kind.
5. Je kunt samenvatten waar de film over gaat.
6. Je kunt verschillen benoemen tussen filmgenres zoals documentaire, fictie en animatiedocumentaire.
7. Je kunt enkele ingeburgerde Spaanse woorden herleiden.

Filmbeschrijving

.....

In Colombia zijn op dit moment zo'n één miljoen kinderen slachtoffer van gewapende conflicten die het land al jaren ontwrichten. Filmmaker Jairo Eduardo Carrillo sprak met een aantal ontheemde kinderen en liet hen hun levensverhaal vertellen. Ook liet hij hen herinneringen tekenen, van zowel de periode voor als na hun confrontatie met geweld. Op basis van de verhalen en tekeningen maakte Carrillo deze animatiedocumentaire. De film geeft een beeld van de ellende die oorlog en geweld in het leven van kinderen teweegbrengen, vanuit het perspectief van vier kinderen (8 tot 13 jaar). We zien wat Pepito, Juanito, Jhoncito en Margarita in een periode van zeven jaar hebben meegemaakt.

Off-screen (buiten het beeld om) hoor je de kinderen vertellen wat hen overkwam en hoe zij zich overeind proberen te houden na wat ze meemaakten. Het zijn hartverscheurende verhalen over een onbezorgde kindertijd op het platteland die ineens wordt afgebroken. Door een bom die in een fractie van een seconde de ledematen van een 10-jarig jongetje afrukt. Of door een guerrillacommandant die jonge jongens paait met geld en mooie beloftes. Uiteindelijk worden de jongens diep in de jungle getraind tot moordenaars.

.....

Opdrachten

Opdracht 1

Opwarmquiz

Om op te warmen volgt hier een quiz voor de hele klas.

Vraag 1 Colombia ligt in welk werelddeel?

- A Europa
- B Zuid-Amerika
- C Afrika

Vraag 2 We gaan een film kijken, die heet *Pequeñas Voces* (Little Voices) uit Colombia. Welke taal spreken ze daar?

- A Portugees
- B Spaans
- C Papiament

Vraag 3 Colombia komt vaak in het nieuws. Waarover?

- A Guerrillaoorlog, drugsbendes, de FARC en ontvoeringen
- B Honger en aids
- C Carnaval

Vraag 4 In Colombia vechten verschillende groeperingen lange tijd met elkaar. Hoelang al?

- A 1 jaar
- B 5 jaar
- C 50 jaar

Vraag 5 Vechten er ook kinderen mee?

- A Ja
- B Nee
- C Alleen in het weekend, als ze niet naar school hoeven.

Vraag 6 *Pequeñas Voces* is gemaakt met tekeningen van kinderen. Hoe heet zo'n film?

- A Speelfilm
- B Komedie
- C Animatie

Opdrachten

Kijkopdrachten

Opdracht 2

- A De film *Pequeñas Voces* is een animatiefilm. Kijk goed hoe van de tekeningen bewegende beelden gemaakt zijn.
- B Op een aantal momenten verandert de sfeer in de film. Welke momenten zijn dit en hoe merk je dat de sfeer omslaat?
- C Luister goed naar de muziek. Welke soort muziek hoor je en welk effect heeft de muziek op je?
- D Angst en geweld zijn belangrijke thema's in deze film. Let goed op hoe geweld wordt weergegeven.

Na de film

Opdracht 3 Synopsis / Korte Samenvatting

- A Wat vind je van de film? Kies twee woorden. Spannend, saai, grappig, ernstig, mooi, positief, triest, realistisch, fantasievol.
- B Leg uit waarom je deze woorden hebt gekozen. Gebruik twee voorbeelden uit de film in je uitleg.
- C Waar gaat *Pequeñas Voces* (Little Voices) volgens jou over? Kies één van de volgende antwoorden:
 - 1) PV geeft een beeld van de ellende die gewapend conflict in het leven van kinderen teweegbrengt.
 - 2) PV brengt in kaart welke politieke groeperingen betrokken zijn bij de strijd in Colombia en waarom.
 - 3) PV is een informerende film om kinderen te waarschuwen nooit het leger in te gaan.
 - 4) PV is een propaganda-film tegen de guerrilla's en voor het Colombiaanse leger.
- D Je komt thuis en je moeder vraagt wat je gedaan

hebt op school. Je vertelt dat je *Pequeñas Voces* hebt gezien. Vertel in maximaal 8 zinnen waar de film over gaat en wat je van de film vindt.

Opdracht 4 Spaanse Taal

- A De originele titel van de film is *Pequeñas Voces*. Wat betekent *Pequeñas*, en wat betekent *Voces*?
- B Waarom denk je dat deze naam is gekozen voor de film?
- C Welke taal wordt in de film gesproken?
- D Spaans is de derde wereldtaal na het Engels en Chinees. Voor 329 miljoen mensen is Spaans hun moedertaal en voor 170 miljoen mensen is Spaans hun tweede taal. In welke landen spreken ze nog meer Spaans?
- E Hoe komt het dat zoveel mensen in Zuid- en Noord-Amerika Spaans spreken?
- F **Verdiepingsvraag:** Welke ingeburgerde Spaanse woorden ken je in het Nederlands? Denk aan woorden voor muziek en eten die we dagelijks gebruiken die afstammen uit het Spaans.

Opdracht 5 Documentaire

- A De enige stemmen in de film die je hoort zijn die van de 4 kinderen. Je hoort echter niet de kinderen in de film zelf spreken, maar er is een stem over de film heen te horen. Hoe heet dit verschijnsel in film?
- B Met een voice-over kun je commentaar geven op de beelden die je ziet of kun je een interview laten horen en daarbij passende beelden tonen. Wat kan een reden zijn om de kinderen niet in de film te laten praten maar wel in een voice-over?

Opdrachten

-
- C Een documentaire laat ons de werkelijkheid zien door de ogen van de filmmaker. Een fictiefilm is een verzonnen verhaal waarin ook onwerkelijke dingen kunnen gebeuren. Denk aan een documentaire en een fictiefilm die je hebt gezien en noem van beide films 4 eigenschappen die jij typisch vindt voor een documentaire en 4 eigenschappen voor een fictiefilm.
 - E Welk genre vind je beter passen bij een film die over mensenrechten gaat? En waarom?
 - F **Verdiepingsvraag:** In de film *Pequeñas Voces* wonen de vier kinderen in hetzelfde dorp. In werkelijkheid kenden ze elkaar niet en woonden ze ver van elkaar vandaan. Vind je dat de filmmaker deze vrijheid had mogen nemen en zijn film nog steeds een documentaire noemen?

Opdracht 6 Kinderrechten

- A Wist je dat er een verdrag bestaat waarin de rechten van kinderen beschreven zijn die gelden voor kinderen in de hele wereld?
- B Het verdrag bestaat uit 45 artikelen. Kun je in kleine groepen 10 artikelen bedenken die hierin kunnen staan? Kijk nog niet in het Bronnenblad!
- C Hoewel bijna alle landen hebben toegezegd op te komen voor de rechten van kinderen is er nog een hoop mis. Welke kinderrechten schendingen zie je in de film? Noem de bijbehorende artikelen.
- D De maker van *Pequeñas Voces* wil met zijn film overbrengen wat voor indruk het gewelddadige conflict op de kinderen in Colombia maakt. In welk kind in de film kun jij je het meest inleven? Wat herken je?

- E **Verdiepingsvraag:** Hoe zit het met de kinderrechten in Nederland? Bedenk of zoek op het internet welke artikelen in Nederland niet worden nagekomen.

Tips: www.opschool.amnesty.nl/mensenrechten/wat-zijn-kinderrechten

www.human.nl/mensjesrechten/

www.kinderrechten.nl/p/22/80/kinderrechten

weblogs.hollanddoc.nl/mensjesrechten

Opdracht 7 Kinderen temidden van strijdende groeperingen

- A De jongen met het zwarte haar werd overgehaald het guerrillaleger in te gaan. Waarom denk je dat de jongen in de film zich aansloot bij dit guerrillaleger?
- B Sinds 1 mei 1997 is in Nederland de dienstplicht afgeschaft. Voor die tijd moesten alle mannen van 18 jaar zich inschrijven bij het leger voor een bepaalde periode variërend van 6 maanden tot 1 jaar. Nu heeft Nederland een beroepsleger. Je kunt solliciteren naar een baan in het leger.

Opdrachten

-
- Wanneer zou jij overwegen het leger in te gaan?
- C Wat vind jij van de manier waarop de jongen in de film overgehaald wordt het guerrillaleger in te gaan? Waarom?
- D In het Verdrag van de Rechten van het Kind staat in artikel 38 dat kinderen onder de 15 jaar niet in militaire dienst mogen. Waarom is dat volgens jou?
- E **Verdiepingsvraag:** In minuut 47:00 van de film neemt een groep gewapende mannen zonder uniform de vader van het meisje mee. Zij weet niet wie haar vader heeft meegenomen. Hoe denk je dat ze zich in deze situatie voelde?

Opdracht 8 Ontheemd en dan...

- A Beschrijf het einde van de film. Vind je het een positief einde? Waarom vind je dat?
- B Wat betekent 'ontheemd'?
- C Heb jij je wel eens ontheemd gevoeld?
- D Van waar naar waar vluchten de kinderen in de documentaire?
- E **Verdiepingsvraag:** In het Bronnenblad onder 'Ontheemd' is te lezen dat steeds meer mensen die gevlucht zijn naar de stad terugkeren naar het platteland. Welke redenen kun je hiervoor geven op basis van de persoonlijke verslagen in het Bronnenblad?

Opdracht 9 Conflict Colombia

Gebruik voor onderstaande opdrachten het Bronnenblad.

- A Welke verschillende groeperingen strijden er op het moment in Colombia met elkaar?
- B Hoelang strijden deze partijen al met elkaar?
- C Noem van elke groepering een reden van hun strijd.
- D Is het duidelijk in de film welke partijen tegen elkaar strijden en waarom?
- E Waarom is dat zo verbeeld, denk je?
- F Aan het begin van de film zegt de jongen die later bij de guerrilla strijders gaat dat 'al diegenen die een geweer dragen angst zaaien'. Is het belangrijk voor de kinderen te weten waarom de verschillende groepen in conflict zijn met elkaar? Waarom wel / niet?

Opdracht 10 Animatiedocumentaire

- A *Pequeñas Voces* is een bijzondere documentaire: het is een animatiedocumentaire. Tekeningen die voor de animatie zijn gebruikt, zijn getekend door de kinderen die het verhaal vertellen. Vind je de film kinderachtig? Waarom wel / niet?
- B Welke andere animatiefilms of -series ken je die ook kritisch zijn op of spotten met de samenleving? Vertel er ook bij wat hun onderwerpen zijn.
- C In *Pequeñas Voces* is het expliciete geweld niet zichtbaar. Op het trainingskamp van de guerrilla's kan een kleine jongen niet meekomen en valt. Vervolgens zien we een strijder zijn geweer op de jongen richten, we horen een knal en het beeld verandert in een volledig rood scherm. Wat is hiervan de bedoeling?
-

Opdrachten

-
- D Ook de lange jongen met de bril sneuvelt, deze keer in een gevecht van de guerrillastrijders. Welke indruk maken deze simpel getekende beelden op je?
- E **Verdiepingsvraag:** *Pequeñas Voces* vertelt een erg gewelddadig verhaal. Toch zie je weinig direct geweld in de film. Deze verteltechniek komt uit het theater. In het theater werden vroeger schokkende scènes (gewelddadig, seksueel, niet volgens de normen etc.) niet óp het toneel maar áchter het toneel gespeeld, buiten het beeld van de toeschouwer. Doordat je de geluiden wel kon horen, kon de toeschouwer zelf bedenken wat zich achter het toneel afspeelde. Deze scènes noemde men 'obsceen'. Dit woord stamt uit het oude Grieks waarin ob skene hetzelfde betekent als 'off-stage'. Welke scènes in de film vind jij schokkend, en waarom? Geef een voorbeeld.

Verdieping

Opdracht 11 Ontheemding

Artsen zonder Grenzen is een internationale hulporganisatie die gezondheidszorg verstrekt in gebieden waar normale hulp, vaak in verband met geweld, moeilijk kan komen. Zij verlenen ook hulp in Colombia. De organisatie schreef een rapport over ontheemding in Colombia. Ontheemding is de situatie waarin je zit als je gevlucht bent voor geweld binnen je eigen land, bijvoorbeeld van het platteland naar de stad. De tekst hieronder is een samenvatting van het rapport. Lees de tekst goed door en maak daarna in kleine groepen de opdracht.

.....

Wat betekent het om als ontheemde te leven in Colombia?

Waarom vluchten de mensen, wat is er met ze gebeurd?

- A Wat herken je uit dit rapport in de film?
- B In de film is de jongen met de gekleurde poncho in zijn tuin verstoppertje aan het spelen. Dan ontploft er een granaat dicht bij hem. Als gevolg van de explosie verliest hij zijn rechterarm en been. Hij weet niet wie verantwoordelijk is. Wil hij iemand de schuld geven? Waarom wel / niet?

Opdracht 12 Het Lager Huis

Hieronder staan een aantal stellingen waar je het mee eens of oneens kunt zijn. De docent kiest een stelling uit en verdeelt de klas in twee groepen. De ene groep moet de stelling verdedigen en de andere groep moet de stelling ontkrachten. Om de beurt mogen de groepen een argument of een tegenargument naar voren brengen. De docent is de jury. Na 5 minuten bepaalt de docent welke groep de beste argumenten heeft gegeven en daarmee het debat in het Lager Huis wint.

Stellingen:

- Ik vind het een goed idee van de Colombiaanse regering om gewelddadig op te treden tegen de guerrilla. Anders blijven de guerrillastrijders mensen ontvoeren. Als veel mensen in armoede leven en de welvaart ongelijk verdeeld is, zoals in Colombia, kun je het de arme bevolking niet kwalijk nemen dat ze naar de wapens grijpt.
- De hele wereld heeft de verantwoordelijkheid de Colombianen te helpen om de mensenrechten te beschermen.
- Ik vind een animatiefilm geen goede manier om zulke ernstige onderwerpen over te brengen.

Opdrachten

Opdracht 13 Maak zelf een ideologische animatiefilm

Individueel of in groepsverband.

Maak een commercial die tot doel heeft een ideologisch standpunt weer te geven. De vorm is een korte animatieclip van enkele seconden waarin jij jouw mening weergeeft over het onderwerp door middel van quotes, beelden en muziek. Je kunt het zien als een bewegende collage. Voorbeelden hiervan vind je op de website van <http://www.holy.nl/>. Zij hebben een simpel werkend tooltje ontwikkeld dat je in schoolverband kunt gebruiken. Dat kun je hier vinden: <http://www.clipsvoorvrijheid.nl/cvv/nl/clips/create>

Je kunt er online, dus ook thuis, mee werken zodat je niet afhankelijk bent van de voorzieningen op school.

Werkwijze

- A Kies een thema.
- B Bedenk of zoek een aantal spreuken die je wilt gebruiken.
- C Teken, fotografeer of zoek beelden waarmee jij je verhaal wilt vertellen.
- D Zet er ook muziek of ander geluid onder.
- E Presenteer je filmpje op internet.

Bronnen

.....

Bronnen en links voor meer informatie

www.amnesty.nl

www.amnesty.nl/landenpagina

www.amnesty.nl/encyclopedie

www.opschool.amnesty.nl/mensenrechten/wat-zijn-kinderrechten

www.human.nl/mensjesrechten/

www.kinderrechten.nl/p/22/80/kinderrechten

weblogs.hollanddoc.nl/mensjesrechten

www.conflictenteller.nl

www.warchild.nl

www.wereldomroep.nl

www.ad.nl

www.Pequeñasvoces.com

Lesbrief over Colombia 'Vechten voor Vrede'

Amnesty International Educatie.

www.idfa.nl

McKay, Carolyn, Murder Ob/Scene: The Seen, Unseen and Ob/scene in Murder Trials, Law Text Culture, 14(1), 2010, 79-93.

www.artsen zonder grenzen.nl

www.vives.nl/tips/zelf-animaties-maken

ict.aps.nl/ictatelier/clay_&_play/stappenplan_klei_animaties.ppt

.....

Kinderrechten

Kinderen zijn mensen. En mensen hebben rechten. Deze zijn vastgelegd in een afspraak tussen landen: de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Speciaal voor kinderen zijn er daarnaast nog rechten vastgelegd in het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind. Het verdrag bestaat uit 54 artikelen, met rechten en plichten van kinderen, ouders en regeringen. Welke rechten en plichten zijn dat? Hieronder zie je een aantal belangrijke artikelen uit het Verdrag.

.....

Artikel 6

Ieder kind heeft recht op leven. Regeringen moeten ervoor zorgen dat kinderen zo goed mogelijk kunnen overleven en zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen.

Artikel 12

Wanneer er maatregelen worden gemaakt die met kinderen te maken hebben, moet aan kinderen gevraagd worden wat zij er zelf van vinden.

Artikel 18

Ouders moeten hun kinderen goed opvoeden. De regering moet erop letten dat ouders kinderen niet mishandelen.

Artikel 19

Regeringen moeten ervoor zorgen dat kinderen beschermd worden tegen lichamelijk of geestelijk geweld, verwaarlozing, verwondingen of (seksueel) misbruik.

Artikel 20

Kinderen die tijdelijk of voor altijd niet meer bij hun familie kunnen wonen (bijvoorbeeld omdat ze geen ouders meer hebben), hebben recht op speciale bescherming en hulp.

Artikel 22

Kinderen die vluchteling zijn, hebben recht op speciale bescherming.

Artikel 24

Alle kinderen hebben recht op hulp wanneer ze ziek zijn.

Artikel 25

Kinderen die verzorgd worden (bijvoorbeeld in een ziekenhuis) hebben er recht op dat van tijd tot tijd wordt bekeken of de behandeling die ze krijgen wel de beste behandeling voor hen is.

Artikel 27

Een kind heeft recht op een manier van leven waardoor het normaal kan groeien en zich kan ontwikkelen.

Artikel 28

Een kind heeft recht op (gratis) onderwijs.

Artikel 31

Een kind heeft recht op vrije tijd. Een kind heeft recht om te spelen en deel te nemen aan activiteiten die bestemd zijn voor kinderen.

Artikel 32

Kinderarbeid is verboden.

Artikel 34

Kinderen moeten beschermd worden tegen seksueel misbruik (ze mogen geen prostituee zijn).

Artikel 35

Het is verboden kinderen te ontvoeren, verkopen of verhandelen.

Artikel 36

Regeringen zullen kinderen ook beschermen tegen iedere andere vorm van uitbuiting of mishandeling.

Artikel 38

Kinderen moeten beschermd worden tegen oorlogsgeweld. Kinderen jonger dan vijftien jaar mogen niet in militaire dienst.

Amnesty International

Amnesty International

Amnesty International streeft naar een wereld waarin iedereen alle rechten geniet die zijn vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en andere internationale mensenrechteninstrumenten. In navolging van deze visie is het de missie van Amnesty International om onderzoek te doen en actie te voeren gericht op het voorkomen en beëindigen van ernstige schendingen van deze rechten.

Movies that Matter

Movies that Matter

Movies that Matter is een internationaal expertisecentrum op het gebied van film en mensenrechten. Het organiseert het jaarlijkse Movies that Matter Festival in Den Haag en een maandelijks film- en debatprogramma in tien Nederlandse filmtheaters en speciale internationale vertoningen. Movies that Matter is er ook voor scholen! Wij helpen films uit te zoeken wanneer u specifieke onderwerpen op school wilt behandelen, geven filmadvies voor verschillende niveaus en leeftijden, en helpen u de vertoning mogelijk te maken. Indien gewenst kunnen we u ook aan interessante gastsprekers of workshops helpen, of zelfs een compleet School Film Festival organiseren. Movies that Matter @ school richt zich in eerste instantie op (alle niveaus van) het voortgezet onderwijs. Voor het primair onderwijs zijn enkele titels beschikbaar.

Colofon

Redactie

Masja Horn (auteur)

Boudewijn Korsmit (redacteur)

Ontwerp

Sazza

Vormgeving

Gezamenlijk Corvee

Movies that Matter Educatie

Margreet Cornelius (productie)

Sabrine Pouwels (didactiek)

Mirjam van Campen (projectcoördinatie)

Movies that Matter

Postbus 1968

1000 BZ Amsterdam

www.moviesthatmatter.nl

tel. (020) 77 33 624

educatie@moviesthatmatter.nl

Deze lesbrief is alleen te gebruiken voor educatieve doeleinden.

